

CESARE PAVESE

Olyan föld vagy, amelynek

*Olyan föld vagy, amelynek
nevét még ki sem mondták.
Nem is vársz semmi másra,
csak még erre a szóra,
csorduljon föl a mélyből,
gyümölcs leve az ágon.
De jár a szél feléd.
Aszott és ócska dolgok
nyomasztanak, röpülnek.
Régi szavak, ős-végtagok.
Reszketsz a nyári hévben.*

(1945. október 29.)

Faragott kő az arcod

*Faragott kő az arcod,
kemény föld vére véred,
a tenger volt hazád.
S bár befogadsz akármit,
megnézed s eltaszítod,
tenger hulláma. Csönd él
szívedben, visszafojtod
szavaidat. Sötét vagy.
Lelkedben csönd a hajnal.*

*Élnek benned az őszi
föld hangjai – ha tompán
vödör koppan a kútban,
tűz mellett száll az ének,
alma potyog a fáról;
a küszöbön kimondott
szavak sötét keserve,
gyermek sírása – dolgok,
melyekre nincs enyészet.
Nem változol. Sötét vagy.*

*Te vagy a néma pince,
a döngölt földbe zárva,
hova egyszer bemászott
a gyermek, még mezítláb,
s azóta nem felejtí.
Te vagy a ház sötétje,
amit el nem felejtünk,
akár a régi udvart,
ahol megjött a hajnal.*

(1945. november 5.)

Nem ismered a dombot

*Nem ismered a dombot,
amelyet vér fűröszött.
Ziláltan menekültünk,
mindnyájan szétdobáltunk
fegyvert s nevet. Egy asszony
nézte-nézte, mi meg szaladtunk.
De fölemelt ököllel
egyikünk visszafordult,
a puszta égre nézett
s fejét lehajtva, némán*

*meghalt a fal tövében.
A vértócsa maradt meg,
és még a név. Egy asszony
les ránk a domb alján.*

(1945. november 9.)

Mint aki tengerekről

*Mint aki tengerekről
jött, oly rekedt a hangod,
szemedben titkok élnek,
szederfán tiszta csöppek,
legörnyed homlokod, mint
felhőtől súlyos égbolt.
De mindig újraéledsz,
akár egy ősi, barbár
emlék, amitől a szíved,
mert ismeri, remeghet.*

*Ahányszor megvonaglik,
szünet nélkül halált hoz.
Mi mindig harcban álltunk.
Ki várja már a taglót,
megízlelte halálát,
kapuja kész a vérben.
Mint megbékélt haragvók,
kik bosszút nem keresnek,
nekünk is egy a hangunk
és egy a büntetésünk,
mi szembenállva élünk,
szegény az ég felettünk.
Köztünk már nincs irigység,
sem hiúságok árnya –
minket csak viadal vár.*

*S viaskodunk is egyre,
viaskodunk örökre,
egymás mellett keressük
halálunk ősi álmát,
és rekedtes a hangunk,
homlokunk alacsony, vad,
felettünk egy az égbolt.
Erre a sorsra lettünk.
Ha bevárjuk a taglót,
csak hosszabb lesz az éjjel,
nem ad békét, nyugalmat
s nem igazi halálunk.
Ez nem te vagy hiába
csapkodsz még karjaiddal.*

*Amíg remeg a szívünk.
A nevedet kimondták.
Ismétlődik halálad.
Vad, ismeretlen emlék,
a tengerből születél.*

(1945. november 19–20.)

És akkor mi gyávák

*És akkor mi gyávák,
kik szerettük az alkony
neszét, a háztetőket,
a folyóparti ösvényt,
sok ismert zug homályos,
rőt fényeit, az enyhült
és néma bánat ízét –
letéptük két kezünket
a vérfoganta láncról,
s hallgattunk, bár a vérünk*

*repszette a szívet,
s nem volt több édes alkony
és nem várt már merengve
a folyóparti ösvény –
– volt szolgálhad, mi tudtuk,
Hogy egyedül, de élünk.*

(1945. november 23.)

Mert föld vagy és halál vagy

*Mert föld vagy és halál vagy.
Időd ha jön, sötétben
és csöndben élsz. A hajnal
akit adott, te vagy a
legélethebbre termett.*

*Mikor félig fölébreds,
maga a fájdalom vagy,
él véredben, szemedben,
ha nem is érzed. Éles
kőként meredsz a létbe,
s miként a föld, kitartasz.
Ruhádat álmok öltik,
sírások, ismeretlen
mozdulatok. A bánat
gyűrűző tavi hullám,
mely remegőn körülvesz.
Csak víz, csak néma gyűrű.
Várod, hogy szétomoljon.
Mert föld vagy te, halál vagy.*

(1945. december 3.)

In the morning you always come back

*A hajnal remegése
ajkad között növekszik
a néma utca mélyén.
Szemed két szürke fénycsepp,
édes reggeli harmat
az éjfekete dombon.
Lépésed, suhogásod
úgy járja át a házat,
mint hajnal fuvallat.
Megrázkódik a város,
a kövek illatoznak –
mert ébredés vagy, élet.*

*És árva csillag
a napkeleti fényben,
a szellő zizzenése,
lélegző, langyos árnyék –
vége az éjszakának.*

A fény vagy és a reggel.

(1950. március 20.)

The cats will know

*Még hull tavasz esője
a kedves kövezetre,
a könnyű, lanyha permet,
leheleted, a lépted.
A hajnal és a harmat*

*sejtelmesen kicsordul
a lépteid nyomában,
ha egyszer hazaérsz még.
Virágok, ablakok közt
megérik majd a macskák.*

*S ha más napokra ébredsz
és változnak a hangok,
és mosolyogsz magadban,
megérik majd a macskák.
Mert ó-szavak suhognak,
fáradt és árva igék,
miként egy régi ünnep
után az ócska díszek.*

*Karod is újra mozdul
és kell még válaszolnod –
tavaszt ígér az arcod,
karod is újra mozdul.*

*Megérik majd a macskák,
hogy tavaszi az arcod;
s ha hull a lanyha permet
és jácintkék a hajnal,
s tágul a szíve annak,
ki téged nem remélhet,
ez is csak bús mosoly lesz,
ha mosolyogsz magadban.
És más napokra ébredsz.
más szóra, virradatra.
Tavaszi lesz az arcod,
míg szenvedjük a hajnalt.*

(1950. április 10.)